

Poręba Wielka dnia 21.09.2021

Zarządzenie nr 25/2021

Dyrektora Gorczańskiego Parku Narodowego

z dnia 21 września 2021

w sprawie wprowadzenia

**zasad udostępniania Gorczańskiego Parku Narodowego
dla celów naukowych, monitoringowych i dydaktycznych.**

Podstawa prawna:

- 1) Art.8 e ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (tekst jednolity Dz.U. z 2021 poz.1098),
- 2) Regulamin Organizacyjny GPN § 3, pkt 6; Zarządzenie dyrektora GPN nr 37/2017 z dnia 10.11.2017,
- 3) Statut GPN (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 lutego 2013; Dz.U. z 2013, poz. 305)

W celu określenia:

- warunków udostępnienia Parku do badań i monitoringu dla Służb Parku i obcym podmiotom badawczym,
- procedury uzyskiwania zezwoleń na badania,
- wymogu dostarczania sprawozdań z działalności badawczej
- warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych na terenie GPN,

z dniem **1 października 2021 r.**

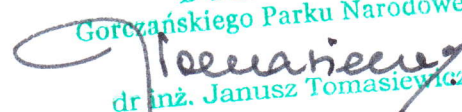
wprowadza się do stosowania:

**„Zasady udostępniania Gorczańskiego Parku Narodowego
dla celów naukowych, monitoringowych i dydaktycznych.”**

W/w zasady stanowią załącznik niniejszego zarządzenia.

Traci moc:

Zarządzenie Dyrektora Gorczańskiego Parku Narodowego nr 21/2003 z dnia 25.07.2003.

DYREKTOR
Gorczańskiego Parku Narodowego

dr inż. Janusz Tomaszewicz

ZASADY UDOSTĘPNIANIA GORCZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO DLA CELÓW NAUKOWYCH, MONITORINGOWYCH I DYDAKTYCZNYCH

Niniejszy dokument określa zasady udostępniania terenu Gorczańskiego Parku Narodowego dla celów naukowych, monitoringowych i dydaktycznych.

I. Postanowienia ogólne.

1. Działalność naukowa, monitoringowa i dydaktyczna zgodnie z założeniami ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (Dz. U. z dnia 21 czerwca 2021, poz. 1098) i Statutem GPN (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 lutego 2013; Dz.U. z 2013, poz. 305) – należy do podstawowych zadań Parku.
2. Działalność naukowa, monitoringowa i dydaktyczna na obszarze GPN jest prowadzona przez Służby Parku oraz przez jednostki obce.
3. Komórką organizacyjną funkcjonującą w strukturze Parku, odpowiedzialną za planowanie, koordynację, organizację i realizację działalności naukowej, monitoringowej i dydaktycznej oraz udostępnianie Parku w tym zakresie jest Pracownia Naukowo-Edukacyjna (Regulamin Organizacyjny GPN § 3, pkt 6; Zarządzenie nr 37/2017 z dnia 10.11.2017)
4. Działalność naukowa, monitoringowa i dydaktyczna nie powinna powodować utraty wartości przyrodniczych, zniszczenia walorów krajobrazowych, zaburzenia swobodnego biegu procesów ekologicznych, zakłócenia spokoju ważnym gatunkom fauny.
5. Zakłada się, że teren Parku nie będzie udostępniany do badań, które były już realizowane na jego obszarze oraz do badań, które w podobnych warunkach można przeprowadzić poza nim.

II. Warunki udostępniania Parku do badań i monitoringu.

1. Udostępnianie Służbom Parku:
  - 1) pracownik Parku może prowadzić prace o charakterze naukowym i monitoringowym w oparciu o pozwolenie dyrektora GPN na realizację danego tematu,
  - 2) podejmowany temat powinien wynikać z potrzeb ochrony przyrody zapisanych w zarządzeniach ministra właściwego ds. środowiska w sprawie zadań ochronnych dla Gorczańskiego Parku Narodowego lub w Rozporządzeniu ministra właściwego ds. środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Gorczańskiego Parku Narodowego, a w innych przypadkach uzyskać akceptację Rady Naukowej Parku,
  - 3) do realizacji tematów mogą być zaangażowani pracownicy z różnych komórek organizacyjnych Parku oraz osoby z zewnątrz, po akceptacji dyrektora Parku.
2. Udostępnianie obcym podmiotom badawczym:
  - 1) GPN udostępnia obszar Parku do badań instytucjom krajowym i zagranicznym legitymującym się uprawnieniami do prowadzenia działalności naukowej, badawczej i monitoringowej. Osoby niezwiązane z takimi instytucjami mogą otrzymać pozwolenie po uzyskaniu wcześniejszej opinii (poparcia) ze strony wymienionych instytucji lub autorytetów naukowych w danej dziedzinie,

- 2) zezwolenia na badania w Gorczańskim Parku Narodowym wydawane są jednorazowo do końca roku kalendarzowego. Kontynuacja badań zaplanowanych na kilka lat wymaga corocznego wystąpienia do dyrektora GPN z wnioskiem na badania po wcześniejszym rozliczeniu się z wykorzystania zezwolenia w roku ubiegłym,
- 3) badania dziko żyjących zwierząt polegające na ich chwytniu (np. w celu obrączkowania, założenia nadajnika, dokonania pomiarów), okaleczaniu lub uśmiercaniu, a także zbiór roślin lub ich części oraz pobór prób z innych elementów przyrody, np. gleba, martwe drewno (w tym odwierty) w obszarze ochrony ścisłej, a ponadto zbiór chronionych gatunków zwierząt, grzybów, roślin i lub ich części na całym obszarze Parku lub wszelkich gatunków uznanych w Planie Ochrony Parku za gatunki szczególnej troski, ginące i zagrożone – wymagają pisemnej zgody ministra właściwego ds. środowiska lub osoby przez niego upoważnionej,
- 4) uzyskanie zezwolenia dyrektora GPN na prowadzenie badań na obszarze Parku przez obce podmioty badawcze przebiega zgodnie z następującą procedurą i chronologią:
  - a) w przypadku badań innych niż wymienione w pkt. 3, tj. niewymagających zgody ministra właściwego ds. środowiska na odstępstwa od zakazów wynikających ze stosownych przepisów ustawy o ochronie przyrody:
    - bezpośrednio złożenie pisma-wniosku do dyrektora GPN
  - b) w przypadku badań wymienionych w pkt. 3, wymagających zgody ministra właściwego ds. środowiska na odstępstwa od zakazów wynikających ze stosownych przepisów ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r (Dz. U. poz. 1098; patrz szczegóły w art. 15, 51, 52):
    - złożenie prośby-wniosku do ministra o wyrażenie zgody na odstępstwa od zakazów przewidzianych w ustawie o ochronie przyrody,
    - złożenie pisma-wniosku do dyrektora GPN dopiero po uzyskaniu stosownej zgody ministra
  - c) konsultacja dyrektora Parku z kierownikiem Pracowni Naukowo-Edukacyjnej oraz w razie potrzeby ze specjalistami w danej dziedzinie, a także w przypadkach kontrowersyjnych uzyskanie opinii Rady Naukowej lub Prezydium Rady Naukowej GPN (wynikających z Ustawy o ochronie przyrody; art. 98, ust. 3, pkt. 4)
  - d) wydanie zezwolenia na badania,
- 5) pismo-wniosek do dyrektora GPN (Załącznik nr 1) powinno zawierać:
  - nazwisko (lub nazwiska) prowadzącego badania
  - nazwę instytucji
  - temat pracy
  - cel, zakres i metodykę badań (szczegółowych wyjaśnień wymagają badania oparte na metodach inwazyjnych)
  - lokalizację badań
  - czas trwania badań
  - podpisy: wnioskodawcy, kierownika jednostki naukowej, promotora (w przypadku prac dyplomowych),

- 6) dane gromadzone w zasobach informacji naukowej i przestrzennej Gorczańskiego Parku Narodowego mogą być jednorazowo, na poczet realizacji tematu badawczego, udostępnione zainteresowanemu po wyszczególnieniu zapotrzebowania na te dane we wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie badań, po wcześniejszym podpisaniu stosownego oświadczenia (Załącznik nr 2),
- 7) wjazd na teren GPN samochodem dla celów naukowych i monitoringowych wymaga zgody dyrektora Parku; potrzebę wjazdu należy przedstawić we wniosku, podając markę i numer rejestracyjny samochodu oraz drogi i miejsca, do których będzie wjeżdżał pojazd, (zasady udostępniania i użytkowania dróg dopuszczonych do ruchu w GPN oraz mapę dróg dopuszczonych do ruchu zawiera Zarządzenie dyrektora GPN dostępne na stronie internetowej Parku www.gorzanski-park.pl w zakładce BIP),
- 8) wjazd na teren GPN w celach badawczych i monitoringowych należy każdorazowo zgłosić u leśniczego obwodu ochronnego odpowiedzialnego za dany teren lub w sekretariacie dyrekcji GPN,
- 9) prowadzący badania podczas przebywania na terenie GPN powinien posiadać ważne pisemne zezwolenie wydane przez dyrektora Parku i okazywać je na każdą prośbę Służb GPN,
- 10) prowadzący badania zobowiązany jest przysyłać do dyrekcji GPN sprawozdania z wykorzystania zezwolenia; w przypadku badań trwających jeden sezon będzie to sprawozdanie końcowe, a w przypadku badań wieloletnich obowiązują sprawozdania roczne; termin przysyłania sprawozdań – do końca I kwartału roku następującego po wykorzystaniu zezwolenia,
- 11) po opublikowaniu wyników badań wnoszący ma obowiązek przesłania jednego egzemplarza publikacji do zbiorów bibliotecznych Gorczańskiego Parku Narodowego,
- 12) w przypadku badań prowadzonych na terenie GPN w ramach pracy licencjackiej, inżynierskiej, magisterskiej, doktorskiej, habilitacyjnej, olimpijskiej, dyplomowej, itp. lub badań z wykorzystaniem danych pochodzących z zasobów informacji naukowej GPN (np. danych wektorowych do map numerycznych, zdjęć lotniczych, danych o występowaniu gatunków, przebiegu i miejscu zjawisk i procesów przyrodniczych, itp.) prowadzący badania zobowiązany jest dostarczyć do biblioteki GPN jeden egzemplarz pracy (wydrukowany lub zapisany na płycie w formacie pdf) po jej obronie, z podpisanym oświadczeniem o możliwości udostępnienia pracy dyplomowej w czytelni biblioteki GPN do wglądu (Załącznik nr 3) i oświadczeniem o usunięciu ze swoich nośników danych źródłowych otrzymanych z zasobów GPN (Załącznik nr 4),
- 13) wydanie zezwolenia na prowadzenie badań jednostkom naukowym, naukowo-badawczym i akademickim uzależnione jest od wywiązania się pracownika tej jednostki z terminowego dostarczenia sprawozdań, odbitek publikacji lub egzemplarza pracy, o której mowa w pkt. 10–12, będących rezultatem badań prowadzonych wcześniej przez niego na terenie GPN; dyrekcja GPN zastrzega sobie prawo nie wydawania zezwoleń na kolejne badania tym jednostkom, których absolwenci i pracownicy nie wywiązali się z wcześniej podpisanych zobowiązań,
- 14) osoby prowadzące na terenie Parku badania naukowe, monitoringowe, zbierające materiały do prac licencjackich, magisterskich, doktorskich i innych niewymienionych, mogą spotkać się z różnymi zagrożeniami ze strony warunków fizycznych,

biologicznych lub chemicznych; wykaz zagrożeń i ich potencjalnych konsekwencji, zwany oceną ryzyka zawodowego, stanowi Załącznik nr 5 do „Zasad udostępniania GPN do badań i monitoringu przyrodniczego jednostkom i osobom spoza Parku”,

- a) rozpoczynający prace badawcze lub monitoringowe zobowiązany jest do zapoznania się z oceną ryzyka zawodowego i potwierdzeniem tego faktu we wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie badań i monitoringu na terenie Gorczańskiego Parku Narodowego,
  - b) w trakcie prac terenowych prowadzący je jest zobowiązany do przestrzegania zasad bezpieczeństwa, minimalizując wymienione ryzyka.
3. Zakładanie powierzchni badawczych na terenie GPN:
- a) założenie nowych, stałych powierzchni, ich lokalizacja oraz sposób oznakowania (rodzaje oznakowania, kolor farby, wielkość liter, zamocowania tabliczek itp.), wymaga szczegółowego uzgodnienia z Pracownią Naukowo-Edukacyjną Parku,
  - b) lokalizacja nowych powierzchni powinna być przedstawiona na mapie GPN oraz opatrzona współrzędnymi geograficznymi,
  - c) po zakończeniu prac prowadzący badania jest zobowiązany do usunięcia z terenu badań wszelkich urządzeń i czasowych oznakowań powierzchni oraz powiadomić o tym dyrekcję Parku.

III. Warunki udostępniania Parku do celów dydaktycznych

1. Prowadzenie zajęć dydaktycznych w formie wycieczek po drogach, szlakach, ścieżkach edukacyjnych, zgodnie z „Regulaminem dla odwiedzających Gorczański Park Narodowy” niewymagające schodzenia ze szlaku oraz zbioru gatunków flory i fauny oraz innych okazów, może się odbywać bez zgody dyrekcji Parku. Instytucja prowadząca zajęcia jest jednak zobowiązana powiadomić dyrekcję o planowanym wejściu na terenie Parku.
2. Prowadzenie zajęć dydaktycznych poza udostępnionymi szlakami, drogami i ścieżkami edukacyjnymi oraz prowadzenie zajęć wymagających zbioru materiału dydaktycznego wymaga pisemnego zezwolenia dyrektora Parku, wydawanego w oparciu o złożony pisemny wniosek zainteresowanej instytucji. Wniosek powinien zawierać informacje: kto i dla kogo będzie prowadził zajęcia, jaka będzie liczba uczestników, co będzie tematem zajęć, jakie materiały dydaktyczne będą pozyskiwane, jaki będzie przebieg trasy.
3. Jeżeli prowadzenie lub organizacja zajęć dydaktycznych wymagają wjazdu samochodem, należy to przedstawiać we wniosku; adnotacja o możliwości wjazdu zostanie zamieszczona w wydawanym pozwoleniu.
4. Rozpoczęcie zajęć i wjazd na obszar GPN w celach przeprowadzenia zajęć dydaktycznych należy każdorazowo zgłosić u leśniczego obwodu ochronnego odpowiedzialnego za dany teren lub w sekretariacie dyrekcji GPN.
5. Prowadzący zajęcia dydaktyczne jest zobowiązany okazywać pisemne zezwolenia na prośbę Służby Parku oraz udzielać stosownych odpowiedzi dotyczących prowadzonych zajęć, zbieranych materiałów oraz tras, po których się porusza i którymi planuje przejść.

6. Zgodnie z art. 12 ust. 7 p. 3 ustawy o ochronie przyrody, od uczniów szkół i studentów odbywających zajęcia dydaktyczne w parku narodowym w zakresie uzgodnionym z dyrektorem parku narodowego, nie pobiera się opłat za wstęp do Parku. Uzgodnienie ma mieć formę wniosku, o którym mowa w pkt. 2, zawierającego prośbę o zwolnienie z opłat za wstęp do Parku.

IV. Postanowienia końcowe

1. Udostępnianie terenu GPN do badań i monitoringu jest bezpłatne.
2. Za zajęcia dydaktyczne prowadzone przez pracownika Parku w ramach obowiązków służbowych, pobiera się opłaty zgodnie z aktualnym Zarządzeniem w sprawie wprowadzenia opłat za udostępnianie Gorczańskiego Parku Narodowego do edukacji i dydaktyki (Załącznik nr 6).
3. Jeżeli prowadzący badania naukowe i monitoring nie wywiąże się z obowiązku dostarczenia sprawozdań dyrektor Parku może nie przedłużyć zezwolenia lub nie udzielić go w razie ponownego starania się.
4. Dyrekcja Parku ma prawo kontroli realizacji prac badawczych przez osoby upoważnione przez dyrektora Parku oraz cofnięcia zezwolenia w przypadku nie stosowania się do zasad udostępniania ustanowionych przez GPN.
5. Traci moc Zarządzenie dyrektora GPN nr 21/2003 z dnia 25.07.2003 w sprawie wprowadzenia „Zasad udostępniania Gorczańskiego Parku Narodowego dla celów naukowych, monitoringowych i dydaktycznych”.
6. Powyższe zasady obowiązują od 1 października 2021.

PCz, TJ – 08-09/2021

DYREKTOR
Gorczańskiego Parku Narodowego

dr inż. Janusz Tomaszewicz

21 Paź. 2021

Załączniki:

1. Wzór wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie badań na terenie GPN,
2. Oświadczenie dot. wykorzystania danych zgromadzony w zasobach GPN,
3. Oświadczenie dot. wyrażenia zgody na udostępnienie pracy do wglądu,
4. Oświadczenie o usunięciu danych źródłowych,
5. Wykaz zagrożeń mogących wystąpić podczas prowadzenia badań na terenie GPN,
6. Zarządzenie Dyrektora GPN w sprawie wprowadzenia opłat za udostępnianie GPN do edukacji i dydaktyki.